

5.12.2014

Den särskilda kommunindelningsutredningen inom metropolområdet**Framställning till fullmäktige i Esbo, Helsingfors, Grankulla, Sibbo och Vanda om ändring av kommunindelningen****Beredningen av utredningen**

Finansministeriet beslutade den 9 december 2013 med stöd av 15 § i kommunstrukturlagen att låta genomföra en särskild kommunindelningsutredning mellan städerna Esbo, Helsingfors, Grankulla, Kervo och Vanda samt kommunerna Kyrkslätt, Sibbo, Tusby och Vichtis.

Ministeriet tillsatte vicehäradshövding Mikko Pukkinen, politices doktor Cay Sevón och arkitekt Matti Vatiola till kommunindelningsutredare. Utredningsarbetet inleddes den 16 december 2013 och upphörde den 30 november 2014.

Utredningen har utförts i enlighet med 16 § i kommunstrukturlagen. Utredarna har producerat information till underlag för utvärdering av förutsättningarna att slå samman de ovan nämnda kommunerna eller delar av dem till en eller flera kommuner. De i förhandsutredningen föreslagna alternativa utredningsområdena för kommunindelningen har tagits i beaktande i utredningen. Partiella sammanslagningar har också utretts.

I utredningen har man även i enlighet med 4 e § 3 mom. i kommunstrukturlagen bedömt förhållandet mellan en kommunsammanslagning och behovet av en metropolförvaltning särskilt utifrån en enhetlig samhällsstruktur, kollektivtrafiken och den sociala bostadsproduktionen.

Utredningsarbetet indelades i två skeden. I inledningsskedet skisserade man upp verksamhetsmiljön och nuläget för de 9 kommunerna i metropolområdet och skapade en vision om framtidens kommunstruktur. I detta arbete utnyttjades både tidigare utredningar och sådana parallella utredningar som kommunerna själva inlett. De preliminära riktlinjerna publicerades den 3 juni 2014, varefter arbetet fortsattes i syfte att skapa en ny kommun som omfattar Esbo, Helsingfors, Grankulla, Sibbo och Vanda. Möjligheten att ansluta södra delen av Tusby till metropolstaden granskades också.

Målet har varit att arbeta i interaktion med kommunerna i området. Under utredningens gång har det ordnats sammanlagt 48 kommuntillställningar och 43 olika arbetsgruppsmöten, utöver vilka man dessutom haft informella möten med olika samarbetsgrupper. Samarbetet med kommunerna har bl.a. skett inom uppföljningsgruppen, personalarbetsgruppen, kommundirektörsmötena, nätverket för tjänsteinnehavare, ekonomigruppen och gruppen för ICT-förändringsstöd. Esbo och Sibbo har deltagit helt och fullt endast i de två förstnämnda gruppernas arbete. Vid dryftandet av framtiden har utredarna dessutom haft stöd av en från kommunerna fristående visionsgrupp med toppexperter inom olika branscher.

Slutrapporten är indelad i tre delar. **Den första delen** innehåller en omfattande genomgång av nuläget och utvecklingsutsikterna för de nio kommunerna i utredningsområdet. **Den andra delen** innehåller motiveringarna till riktlinjerna. Där projiceras de ovan nämnda strategiska målsättningarna mot kommunstrukturen med hjälp av tolv kriterier i frågeform. **I den tredje delen** utformas en bild av den nya kommunen, metropolstaden.

Slutrapporten kompletteras av kommunindelningsutredarnas framställning till ett i 8 § i kommunstrukturlagen avsett **sammanslagningsavtal**. Utredarna kan efter fullmäktiges beslut vid behov göra en framställning till ministeriet om en kommunal folkomröstning i enlighet med 16 § i kommunstrukturlagen.

Förutsättningarna för ändring av kommunindelningen

Målet med utvecklandet av kommunindelningen är enligt 2 § i kommunstrukturlagen en kommunstruktur som är livskraftig och regionalt enhetlig och har en fungerande samhällsstruktur, och som stärker förutsättningarna för kommuninvånarnas självstyrelse. Målet är också att en kommun ska bestå av ett pendlingsområde eller en annan funktionell helhet som har ekonomiska förutsättningar och på personella resurser grundade förutsättningar att svara för ordnandet och finansieringen av servicen för kommuninvånarna och för en tillräcklig egen serviceproduktion.

Kommunindelningen kan enligt 4 § i kommunstrukturlagen ändras om ändringen främjar de i 2 § avsedda målsättningarna för utvecklandet av kommunindelningen och förbättrar

- 1) kommunens funktionella och ekonomiska förutsättningar att svara för ordnandet och produktionen av service eller främjar kommunens funktionsförmåga i övrigt,
- 2) servicen eller levnadsförhållandena för invånarna i området,
- 3) verksamhetsmöjligheterna för näringarna i området, eller
- 4) samhällsstrukturens funktionsduglighet i området.

Kommunindelningsutredarnas framställning

Kommunindelningsutredarna föreslår att fullmäktige i Esbo, Helsingfors, Grankulla, Sibbo och Vanda antar det bifogade sammanslagningsavtal som upprättats i enlighet med 8 § i kommunstrukturlagen. Antagandet av avtalet innebär att de berörda kommunerna upplöses den 31 december 2016 och slås samman till en ny kommun som inleder sin verksamhet den 1 januari 2017.

Skapandet av en ny kommun som inkluderar Esbo, Helsingfors, Grankulla, Sibbo och Vanda uppfyller alla i 4 § i kommunstrukturlagen angivna förutsättningar. Kravet om regional enhetlighet som avses i lagens 2 § uppfylls också. Dessa fem kommuner räcker

till för att skapa det i lagen avsedda pendlingsområdet eller en annars funktionellt enhetlig helhet. Den sammanslagna kommunen skulle ha bättre ekonomiska och funktionella förutsättningar än enskilda kommuner att svara för ordnandet och produktionen av service även i framtiden.

Syftet med sammanslagningen är att skapa en ny, livskraftig, regionalt enhetlig, socialt hållbar och samhällsstrukturellt välfungerande kommun som stöder metropolområdets övergripande intresse, och som med hjälp av koncentrerade resurser klarar av att säkra invånarnas välfärdstjänster, och där invånarna tack vare kraftigt självstyre har möjlighet att påverka även det egna boendeområdets närservice och stadsmiljön.

Kommunstyrelsen ska enligt 7 § i kommunindelningslagen bereda kommuninvånarna och andra som anser att saken berör dem möjlighet att framställa anmärkningar om förslaget till sammanslagningsframställning. Anmärkningarna ska framställas inom 30 dagar från det att möjligheten att framställa anmärkningar har kungjorts på det sätt som kommunala tillkännagivanden offentliggörs i kommunen. Kommunstyrelsen avger ett utlåtande om anmärkningarna och lägger fram förslaget om sammanslagning av kommunerna för fullmäktige.

Uppföljningsgruppen för den särskilda kommunindelningsutredningen förutsatte i sitt möte den 30 oktober 2014 att kommunindelningsutredarna ger kommunerna en rekommendation om tidpunkterna för hörande och fullmäktigebehandlingen.

Kommunindelningsutredarna rekommenderar att hörandena inleds den 16 december 2014 i samtliga berörda kommuner.

Kommunindelningsutredarna rekommenderar att sammanslagningsframställningen behandlas av kommunfullmäktige enligt följande tidsschema: Esbo 23.2.2015, Helsingfors 25.2.2015, Grankulla 16.3.2015, Sibbo 9.3.2015 och Vanda 2.3.2015. De rekommenderade tiderna baserar sig på fullmäktiges tidtabeller i respektive kommun.

Helsingfors den 5 december 2014

Kommunindelningsutredarna

Mikko Pukkinen

Cay Sevón

Matti Vatiolo

Bilagor: Särskild kommunindelningsutredning för metropolområdets 9 kommuner, slutrapport
Sammanslagningsavtal enligt 8 § i kommunstrukturlagen

